

RODEČI PRAPOR

Izhaja v Ljubljani vsak petek.

Naročnina za avstro-ogrsko kraje za celo leto 5.44 K, za pol leta 2.72 K, za četrt leta 1.36 K; za Nemčijo za celo leto 5.96 K, za pol leta 2.98 K, za četrt leta 1.49 K; za Ameriko za celo leto 7.28 K.

Posamezna številka 10 v.

Reklamacije so poštnine proste. Nefrankirana pisma, se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Inserati. Enostopna peti-vrstica (širina 83 mm) za enkrat 20 vin., večkrat po dogovoru.

Glasiilo jugoslovanske socialne demokracije.

79. šte. v.

V Ljubljani, v petek, dne 27. septembra 1907

Leto X.

NASLOVA: Za dopise, rokopise za list: Uredništvo »Rodečega Prapora«, Ljubljana. — Za denarne pošiljave, naročila na list, reklamacije, inserate i. t. d.: Upravništvo »Rodečega Prapora«, Ljubljana, Jurčičev trg šte. 3. I.

Kaj misli vlada?

Ko se je avstrijski državni zbor razšel na počitnice in je nastalo vprašanje, kaj bo z deželni zbori, ko je končno vlada na zahtevo češkega deželne odbora sklenila, sklicati večino deželnih zborov, so poloficiozni in vladi prijazni časopisi razglasili, da se skliče državni zbor na dan 20. oktobra, vsled česar bi imeli deželni zbori dovolj časa in priložnosti za rešitev najnujnejših zadev. V Avstriji je namreč nepotrebna, ali stara navada, da zborujejo deželni zbori le tedaj, kadar ne zaseda državni zbor. Deželni zbori bi bili imeli torej le do 20. oktobra časa za delo, potem bi se morali umakniti centralnemu parlamentu, ki ga potrebuje gospod Beck zaradi avstro-ogrsko pogodbe in zaradi proračuna.

Že do 20. oktobra bi bil čas zelo kratek. Nekaterim deželnim zborom se je nagrmadilo izza zadnjih let toliko dela, da bi ga ne zmogli, tudi če bi zborovali pol leta nepretrgoma. Edino sredstvo, da bi se napravilo red v tej stvari, bi bilo, da bi zborovali deželni zbori neodvisno od državnega. Take remedure seveda za sedaj ni pričakovati od vlade in tudi večina poslancev bi se ji gotovo upirala, kajti doslej velja v Avstriji še vedno šega, da nabirajo posamezniki vse mogoče mandate in funkcije v onih rokah in tako je tudi največ državnih poslancev obenem — blagoslovljenih z deželnozbornimi mandati.

Bilo je torej od začetka gotovo, da tudi tisti deželni zbori, ki so sploh sklicani, ne bodo zborovali dalje nego do 20. oktobra.

Toda vlada tudi ni sklicala vseh deželnih zborov. Med onimi, ki so ostali doma, so kranjski, gorški in tržaški. Istrskega so sklicali šele tedaj, ko so se italijanski in hrvaški poslanci začasno pobotali glede poslovnega jezika.

Gorški deželni zbor je, kakor znano, v združenju zasedanju sprejel ono monstruozno volilno reformo, ki je naravnost parodija na volilno pravico. Vlada jo je predložila na sankcijo, katero je tudi dobila, in meni, da je najbolje, če ostane vse pri miru.

V tržaškem deželnem zboru so sklenili volilno reformo s terorizmom; sankcionirana še ni in ob tem provizoriju je umevno, da vlada noče mešati kaše.

Kar se godi s kranjskim deželnim zborom, je že prava burka. Vlada ga ne skliče in ga ne razpusti. Pa misli, da je tako prav. Za njeno komodnost je to pač najbolje, ali z ustavnega stališča je tako ravnanje kratkomalo nedopustno. Deželno predsedništvo v Ljubljani je baje poskušalo posredovati med liberalno in klerikalno stranko, da bi sklenili kompromis glede volilne reforme. Ne vemo, kakšno je bilo to posredovanje, končno ni bilo iz vsega skupaj nič in vlada je bila pasivna, pa sedaj čaka, da poteče deželnemu zboru zakonodajna doba. »Slovenski Narod« je še celo hvalil liberalno stranko, da se ji je posrečilo, preprečiti sklicanje zbora.

Če bi bil deželni zbor samo predmet vlade, bi se se lahko reklo, da je gospod Schwarz diplomatično ravnal. Ali cel kup nerešenih vprašanj se tiče dežele; da deželni odbor ne izplačuje dovoljenih podpor, ker nima pokritja, se tiče dežele; pa tudi volilna reforma se tiče prebivalstva,

Vlada je morala že davno vedeti, da kranjski deželni zbor ne more več funkcionirati tak, kakršen je. Vlado, ki bi ne izpoznala tako očitnega dejstva, bi se moralo imenovati nezmožno. Izgovor, da je do naravne smrti kranjskega deželne zbora itak le še kratek čas, je piškav; kajti razmere v ljubljanskem deželnem dvorcu so bile že lani take, kakršne so letos in takrat je bilo še skoraj dve leti do naravnega konca. To je taka doba, da je pač neodpustno, če se pušča deželo toliko časa brez legalnega zastopstva. Ali bi morala vlada že lani poskusiti s svojim posredovanjem med strankama, če je imela še kaj upanja, da se ji to posreči, ali pa bi morala že tedaj razpustiti deželni zbor.

S svojim obotavljanjem je vlada zakrivila, da letos sploh ne bo volilne reforme na Kranjskem in da bo — naj se zgodi zdaj karkoli — sklenjena za toliko pozneje, za kolikor bo deželni zbor prepozno razpuščen.

Ravnanje s kranjskim deželnim zborom je pa tudi merilo, kako resno smatra gospod Beck deželnozbornsko volilno reformo sploh. Na to se je treba spomniti sedaj, ko je volilna preosnova postala akutna tudi v drugih deželah. Poročali smo že, da je baron Beck deputaciji socialnodemokratskih poslancev s Češkega dejal, da smatra razširjenje volilne pravice za deželne zbornice potrebnim in da hoče podpirati stremljenje delavstva v tej smeri. Kranjski deželni zbor je čudna ilustracija k tem besedam.

Ali kmalu po onem vsprejemu je objavilo praško »Pravo Lidu«, da namerava vlada sklicati državni zbor že za dan 10. oktobra, baje zato, ker se snide ogrski državni zbor tega dne. In sedaj beležijo to vest tudi drugi časopisi kakor gotovo stvar.

Na podlagi tega dejstva se lahko pravi, da ni Beckovi vladi prav nič ležeče na deželnozbornskih volilnih reformah. Kajti če bi jih res hoteli pospešiti, bi morali dati deželnim zborom toliko časa, da jih lahko rešijo. Do 10. oktobra je pa to popolnoma nemogoče.

Gospod Beck ni prišel včeraj na svet. Bil je minister, ko je Avstrija reševala veliki problem volilne reforme za državni zbor. Od srca mu pač ni prišla splošna volilna pravica. Ako je ne bi bil podedoval od Gautscha in Hohenloha, je pač ne bi bil nikdar sprožil sam. On bi se bil — po njegovi lastni izjavi — sprijaznil tudi s pluralno volilno pravico, ako bi bila v državnem zboru slučajna večina zanjo. Ali naučil bi se bil lahko marsikaj v tistem času, med drugim tudi to, da je za volilne reforme treba dela in bojov. Gospod Beck torej ne more biti tako naiven pa misliti, da bi deželni zbori res do 10. oktobra sklenili volilne preosnove. Če sklicuje državni zbor na dan 10. oktobra, izjavlja torej, da mu na splošni volilni pravici za deželne zbornice ni nič ležeče.

Gospod Beck cenil voljo delavstva prav nizko. To je čudno, ker bi se bil že ob bojih za državnozbornsko volilno pravico lahko prepričal, da organizirano delavstvo v Avstriji ne pozna šale v takih rečeh. Tudi državnozbornske volitve same bi ga bile lahko uverile, da socialna demokracija v Avstriji ni več otrok.

Kaj torej misli?

Verjamemo, da je vladi vprašanje samoposebi neprijetno. Toda vladanje ni zabava za visokorodno gospodo. Kdor se boji neprijetnih vprašanj, naj gre v privatno življenje in nihče mu ne bo zameril, če se bo pečal samo s poljedelstvom

ali pa z lovom. Kdor pa hoče vladati, mora razumeti zahteve časa in se mora ravnati po njih. Delavstvo zahteva svoj delež pravice v deželi in če se ga prisili na boj, se bo znalo tudi bojevati. Seveda bi bil modrejši tisti državnik, ki bi dal brez boja, česar ne more preprečiti z bojem.

Strokovni pregled.

»Krajna skupina« zveze lesnih delavcev avstrijskih v Ljubljani je imela pred kratkim pri »Levu« ob dobri udeležbi svoj polletni občni zbor. Otvoril ga je ob 6. uri zvečer predsednik sodrug Pajntar, ki je pozdravil navzoče ter naznanil sledeči dnevni red: 1. Poročila funkcionarjev. 2. Dopolnilne volitve v odbor. 3. Poročilo o zadnji stavki, o lokalnem dispozicijskem skladu in o solidarnostnem skladu. 4. Raznoterosti. Prečitani zapisnik se je vzel brez ugovora na znanje. Blagajniško poročilo, ki je bilo podano za vsak mesec posebej, potem skupno, se glasi tako-le: Od 1. januarja do 31. julija 1907 je bilo skupnih dohodkov 2707 kron 75 vin. Izdatki so razvrščeni tako-le:

Brezposelna podpora	121 K — v
Potovalna »	208 » 03 »
Časopisje	357 » 58 »
Inkaso	42 » 71 »
Lokalni blagajni	297 » 24 »
Bolniška podpora	690 » 30 »
Izredna »	20 » — »
Pogrebščina	40 » — »
Slovenske društvene tiskovine	74 » — »
Stroški shodov	12 » — »
Razno	3 » 40 »

Skupno 1866 K 16 v
Ostaja saldo 841 » 59 »

Seveda niso tukaj uračunjeni stroški, ki jih povzroča izplačana podpora rezervnikom ob času orožnih vaj, ter izdatki za nemško strokovno glasilo »Der Holzarbeiter« in ona podpora, ki so jo dobili iz Ljubljane odpotujoči tovariši, ker te podpore izplačuje iz ostalega salda centrala sama. Članov ima skupina 263. To poročilo se je vzel z zadovoljstvom na znanje. Poročilo knjižnice je moralo izostati, ker so razmere vsled letošnje stavke tako panesle, da so trije tovariši, ki jim je bila knjižnica poverjena, po kratkih presledkih odpotovali iz Ljubljane. O računih sta za pregledovalni odsek poročala sođr. L. Gabršek in L. Šloser, da se nahajajo v redu. Pri dopolnilnih volitvah v odbor sta bila soglasno izvoljena tovariša T. Kavčič in M. Levec; prvi je prevzel tajniški posel, drugi pa knjižnico. Od teh je pričakovati, da bosta z vneto izvrševala svoje naloge, kar sta tudi obljubila. K četrti točki poročila sodrug Tokan v daljšem govoru o končani stavki in njenih uspehih. Stavka je veljala precejšno svotico; centralni odbor je izplačal šest tisoč in 12 kron, iz lokalnega sklada in zbirke je bilo izplačanih 835 K 84 v podpore, skupaj je torej veljala stavka 6847 K 84 v. Vse drugo se na priporočilo sodruga Tokana sprejme. Po kratki debati, v katero je poseglo več članov, zaključil sodrug predsednik lepo uspelo zborovanje ob 8. na 8.

Tovariši! Priznati si moramo, da se naša organizacija od leta do leta izpolnjuje, res vidno napredujemo, letos smo napravili ne korak, temveč ogromen skok naprej; letos smo pokazali vsemu slovenskemu delavstvu, kaj lahko izvrši dobro organizirana in disciplinirana stroka. Izginile so sramotne plače po 1 K 80 v, 2 K, 2.10, 2.20, 2.30, 2.40, 2.50 i. t. d.; v naši stroki so prišle take plače, da si lahko priskrbimo vsaj najpotrebnejše; o velikanskem pomenu skrajšanja delavnega časa menda ni treba niti govoriti. Imejmo pa pred očmi, da življenske potrebščine ne ostanejo pri teh cenah kakor sedaj, temveč se bodo podraževale dalje. Ne pozabimo, da imamo še marsikatero bolečino, ki jih bode morala naša organizacija ozdraviti. Gotovo, da je treba doprinasati žrtve, toda »brez setve ni žetve«, a dober gospodar skrbi za setev o pravem času. Letošnje leto mora tudi

tistim odpreti oči, ki doslej niso naše organizacije smatrali za tako resno potrebo, kakor v istini je. V mnenju, da vsak tovariš naše stroke vzame na znanje poročilo tega polletnega običnega zbora, ki jasno dokazuje, da nam naša organizacija stotokrat povračuje naš trud in požrtvovalnost, končamo z geslom: «Naprej! Eden za vse, vsi za enega!»
Rektus.

Politični odševi.

V vseh deželnih zborih, ki so sedaj sklicani, igra volilna reforma važno vlogo. Ali v vseh se opaža, da bi sedanji mogotci radi opeharili ljudstvo za volilno pravico. Najkonkretnjšo obliko je dobila volilna preosnova doslej v nižjeavstrijskem deželnem zboru. Znano je, da je krščansko-socialna večina tam že pred leti obljubila splošno in enako volilno pravico. Ali krščansko-socialnih demagogov se nikdar ni smelo smatrati za resnične prijatelje delavnega ljudstva. Obljubovali so doslej že vse krasote iz jutrove dežele ali izpolnili niso še nikdar takih obljub. Gessmann, ki je sedaj vsled Luegerjeve bolezni nekak vodja krščansko-socialne stranke, je najprvo izdelal načrt volilne reforme, ki je bil še nekoliko podoben splošni volilni pravici. Toda veliki intrigant ga je sam preklical in je izdelal nov načrt, ki bije splošnosti in enakosti volilne pravice naravnost v obraz. Ne le, da hoče ohraniti dosedanje kurije; ampak v takozvani splošni kuriji bi rad vpeljal take pogoje, da bi bila ogromna večina delavstva naravnost oropana volilne pravice. Njegov načrt namreč določa, da imajo volilno pravico samo tisti, ki imajo v dotični občini domovinsko pravico, torej taki, ki prebivajo najmanj deset let v dotični občini, ali pa — na Dunaju — taki, ki prebivajo tam vsaj tri leta in ki plačujejo direktne davke. Razume se, da je ta spaka silno razburila delavce. Deželna konferenca socialne demokracije je sklenila odločen protest in je izrekla, da odklanja vsako reformo, ki ne daje ljudstvu za deželne zборе vsaj tako volilno pravico, kakršno ima za državni zbor. Tudi na številnih javnih shodih je dunajsko delavstvo energično protestiralo proti taki reformi in ji je napovedalo najodločnejši boj.

V češkem deželnem zboru se volilna reforma sploh še ni zganila. Delavstvo je zelo razburjeno, zlasti radi tega, ker se sliši, da bode državni zbor sklican že 10. oktobra (tisti dan, kakor ogrski državni zbor), vsled česar pač češki deželni zbor ne bi zboroval ter bi bila volilna reforma za to zasedanje pokopana. Ako ima vlada res take namene, tedaj je njena igra zelo nevarna, kajti na Češkem bi lahko nastal vihar, ki ga tudi Beckova vlada ne bi zlepa ukrotila.

V gališkem deželnem zboru so poslanci Kramarczik in tovariši vložili načrt preosnove, po katerem naj bi ostale dosedanje kurije, poleg tega pa naj bi se vpeljalo novo kupčijo s — petimi (!) poslanci. Ves deželni zbor naj bi štel 177 poslancev, namreč 12 virilistov, 44 veleposestnikov, 34 zastopnikov mest in trgov, 3 zastopnike trgovskih zbornic, 79 zastopnikov kmečkih občin in 5 zastopnikov splošne kurije. Razume se, da delavstvo ne hvali take reforme.

Tudi v istrskem deželnem zboru je bil v torek vložen načrt volilne reforme. Tudi to je spaka, za katero bi bilo bolje, da bi nikdar ne prišla na dan. Dosedanje kurije naj ostanejo, le nekoliko naj se izpremene, nova kurija (splošna) pa naj šteje šest poslancev. Narodnostno bi ostala Italijanom zagotovljena večina, socialno pa bi delavstvo ostalo brez zastopstva. Gospodje pač mislijo, da je dosti, če se da kakšnemu spakodranemu načrtu ime «volilna reforma», pa bo že ljudstvo vriskalo zadovoljnosti. Toda motijo se. Delavstvo ne mara več oglodanih kosti, ampak zahteva svoje pravice. Če mogotci še ne razumejo tega, se jim bo pa dopovedalo.

Dopisi.

Št. Andraž pri Gorici. Veselica, ki se je imela vršiti na dan 18. avgusta, je naš župan prepeljal. Cesar ni mogel storiti na dostojen način, je dosegel z lažjo in sicer tako, da je natvezil vladnemu komisarju, čes, da je ljudstvo tako ogorčeno, ako bodo imeli socialisti veselico, da nikakor ne more prevzeti tisti dan odgovornosti za red v občini. Po vemo župan v obraz, da je bila to neresnica. V Št. Andražu ni bil nihče drugi razburjen radi naše veselice, kakor on sam v svoji osebnosti, in dovolj nelepo je za župana, ako se poslužuje tako umazanih sredstev, da prepelje veselico. Na okrajnem glavarstvu v Gorici pa se je izvedelo še več. Komisar baron Baum je rekel, da bi bila ta veselica demonstracija proti cesarski hiši. Ko se mu je povedalo, da imajo veteranci prav oni dan veselico v Podgori, je odgovoril: «Ja, oni so pa cesarski.» No, mi res ne vemo, kaj je na veterancih cesarskega? Mar smo že cesarski, ako si nataknemo petelinovo pero za klobuk. Tedaj bi morali na tej veselici tudi sami veteranci plesati in nihče drugi, zakaj pa potem vabijo na veselico one v frakih in one v cokljah? Vsakdo jim je prav, kdor le pride. In kje je pisano, da se na dan 18. avgusta drugi državljani ne smejo veseliti? Na dan s to postavlo! Mi dvomimo, da bi se s takimi odredbami povzdig-

nil dinastični čut. Župan v Št. Andražu pa naj se potolaži, da mu ne počijo živci ali celo ne zgubi pamet. Za Št. Andraž pa se poskrbi, da bodo tudi tam imeli socialisti pravico veseliti se.

Trst. (Mi bomo govorili!) Seveda govorili bomo in sicer brez ovinkov ter brez ozirov na katerosibodi stran, dokler bomo čutili še iskro življenja v sebi. Tega pa imamo hvala bogu dovolj, da nastopimo javno proti razkrinkanemu izkoriščevalcu narodne ljubezni in svrhu boja zoper delavstvo, proti slovenskim narodnjakom v Trstu... V nedeljo 15. t. m. so imeli zopet shod v Narodnem domu. Slovenski delavci so imeli zopet enkrat priložnost, občudovati globokoumne govore delavskih sovražnikov. Zopet so blatili delavsko stranko, zopet lagali, zopet skušali izkoristiti nezavednost ljudstva v svoje sebične protidelavske svrhe. Čuditi se moramo le podlosti, katere so zmožni onečastitelji tržaškega Slovenstva. Nič ni in nič ne bo naredila narodna delavska organizacija za delavstvo, zato pa je njen namen, prirediti shode proti delu delavcev, ki skušajo na vse možne načine izboljšati svoj gmotni in duševni položaj. Na shodu so protestirali proti uvedanju izkaznic pri delu, kakor so sklenili slov. in ital. organizirani delavci. Namen takih izkaznic je, preprečiti konkurenco inozemskega delavstva. Po uvedanju takih izkaznic bi imel pravico delati najprej tu bivajoči delavci in šele tedaj, ko bi tuk. delavci imeli dovolj dela, bi se lahko dovolilo, da pridejo sem delavci od drugod. Tega pa slovenski narodnjaki nočejo; nočejo ne oni, ne italijanski nacionalisti, kajti prvi bi radi škodovali delavstvu z uvažanjem krimirjev iz Avstrije, drugi pa z uvažanjem krimirjev iz Italije. Tu so se našli slovenski in italijanski narodnjaki, združeni v boju zoper delavstvo. Najžalostnejše pa je, da igrajo slov. narodnjaki sedaj najgнусnejšo vlogo predstraže in organizatorjev stavkokazov. Postali so še bolj zoperni in breznačajni, ker v to nečloveško, zločinsko delo izrabljajo narodni čut našega delavca. Toda gospodje se motijo, če mislijo da bodo delavci uvaževali sklepe in resolucije, ki so zanje glasovali delavstvu sovražni elementi. Gotovo ne bomo vprašali vas, kaj imamo storiti, da povzdignemo slovenskega in italijanskega delavca iz dosedanjega njegovega stanja, kajti mi smo delavci in vemo brez vas, česa potrebujemo. Toda še neka druga, tudi jako žalostna stvar, je prišla najjasno na nedeljskem shodu. Mesto da bi se na takih shodih sklepalo in ukrepalo kaj v prid delavstva, pa je njih namen, izveliči na dan vprašanja, ki služijo edino boju zoper socialno demokracijo. Tako je državni poslanec doktor Otokar Rýbař govoril o šolah tako, kakor da bi bili res mi krivi, če jih še ni v Trstu. Dejal je, da so mu na Dunaju rekli, da ne dajo slov. šole iz ozirov do soc. demokracije, dočim je resnica, da je v to svrhu poklical minister Beck tržaške socialistične poslance k sebi ter jih povprašal za svet; oni so mu odgovorili, ne samo, da ne ugovarjajo, če vlada prevzame Ciril-Methodovo šolo v svoje področje, temveč, da je kaj takega naravnost želeli, če se drugim potom ne more priti do šole. In sedaj lahko povemo gospodu Rýbařu, da sodrug Pittoni le zato ni dal tiste izjave, ki jo on želi, ker jo je že dal na kompetentnem mestu in ker vemo, da vlada gotovo prevzame omenjeno šolo v svojo oskrbo. Če bi se sedaj kaj takega skušalo preprečiti, potem bomo mi prvi, ki kaj takega ne bomo dovolili. Rýbař se boji padca sedanjega ministra. Naj pade, slovenska šola v Trstu ne bo padla. Seveda je Rýbařu žal, da se bo imelo v Trstu vsaj eno šolo ravno sedaj, ko imamo soc. dem. poslance na Dunaju, kajti oni so delali na to, da se pride do šole, ne pa kakor pravi Rýbař, da so jo prepredili. Zakaj Rýbař ne govori resnice? Zakaj hodi po Dunaju iskat samo ono delo naših poslancev, ki ne pospešuje njegove stranke, ne pa onega, ki je v prid slovenskemu narodu? Zakaj išče obrokevalce mesto resničnih nevtralnih elementov? To se ve, on išče sredstev v svrhu boja zoper delavstvo. Tako je sedaj vaša stranka in le kot proti taki bomo odslej nastopali. Samo v tem zmislu bomo mi govorili odkrito in brez ovinkov ali ozirov na posebne strani.

Trst. (Delavska slavnost v Korminu), katero je priredila tržaška organizacija lesnih delavcev v prid stavkujočim tovarišem v Korminu, je uspela najsijajnejše in nepričakovano krasno se je pokazala na njej solidarnost trpinov. Iz vseh strani so bili zastopani lesni delavci. Iz Gorice, Istre, Vidma, Trsta, Solkana (ki so zastopali tamošnjo novo organizacijo lesnih delavcev) in vseh drugih krajev Avstrije in tudi Italije. Med raznimi zabavami je bilo tudi loterija z dobitkom spalne sobe, katero so izdelali stavkujoči delavci. To je dobila št. 4124. Slavnost je uspela najsijajnejše v moralnem in tudi v gmotnem oziru. Stavkujočim delavcem pa je prinesla dosti sredstev za boj do popolne zmage.

Shodi.

V Trstu je bil v nedeljo ob 10. uri dopoldne ljudski shod, ki ga je bil sklical politični odbor jugoslovanske socialno-demokratske stranke. Bila je velika škoda, da je deževalo, kajti shod je bil sklican v letno gledališče «Minerva», ki ni pokrito. Vsled močnega dežja pa ni bilo mogoče zborovati

tam, pa je moral biti shod v «Delavskem Domu», kjer seveda ni dovolj prostora za ogromno število udeležencev. Velika dvorana v drugem nadstropju je bila pač polna, raztegniti je pa ni bilo mogoče. Za predsednika je bil izvoljen sodrug Kopač, za zapisničarja pa sodrug Regent. Poročal je sodrug E. Kristan, ki je temeljito pojasnil položaj delavstva v sedanji družbi ter je nepobitno dokazal, da more delavstvo doseči svoje cilje edino v tesni združitvi brez ozira na narodne in druge razlike. V tej združitvi je vsak delavec lahko zvest svojemu narodu in slovenski socialisti v Trstu lahko mirne vesti zatrdijo, da so za probujo slovenskega delavskega ljudstva z malimi sredstvi več storili, nego narodnjaki z bogatimi. Nova «Narodna delavska organizacija», ki po lašnem priznanju ustanoviteljev ni delavska, hoče oslabiti delavce v neizogibnem boju proti kapitalizmu ter njihovih naravnih nasprotnikov-podjetnikov. Govornik je podrobno razmotril narodno vprašanje in je prišel do logičnega sklepa, da je močna slovenska socialna demokracija naravnost pogoj za razvoj Slovenstva na Primorskem. Poslanec sodrug Oliva je sporočil zborovalcem simpatije in solidarnost italijanskih sodrugov. Govorili so še sodrugi Regent, Mihevc, Kristan in končno je sodrug Kopač z nekaterimi krepkimi opazkami zaključil lepi shod. Vse govornike so zborovalci pozdravljali z burnim ploskanjem in ravno tako so pritrjevali njihovim besedam. Jugoslovanska socialna demokracija v Trstu ima čvrst temelj in smešne baharije protidelavske «narodne organizacije» ga ne bodo omajale.

Društvene vesti.

V Idriji: Naznanilo. Redni občni zbor «Prve idrijske čipkarske zadruge v Idriji» se bode vršil v nedeljo 6. oktobra popoldne v prostorih ženskega društva «Veda». Opozarja se vse članice, da se zanesljivo udeležijo tega zbora, ki bi se sicer imel vršiti 29. septembra ali se je preložil na 6. oktobra iz važnih vzrokov. Nadzorstvo.

Domače stvari.

Pieteteta je pač mogotcem na ljubljanski postaji južne železnice neznana stvar. V nedeljo je bil v Borovnici povožen neki premikač. Lahko si je misliti, da je bil to za njegovo vdovo grozen udarec. Čeprav je statistika nesreč na naših železnicah itak strašna, je vendar vsak posamezni slučaj za one, ki jih zadene, tako grozen, kakor da bi bila na avstrijskih železnicah idealna varnost. In če je že nemogoče, mrtvega zbuditi v življenje, bi se vendar lahko pričakovalo, da se ravna v tako žalostnem času s posebnim sočutjem in ozirom z onimi, ki najbolj trpe vsled nesreče. Ali kaj se je zgodilo? V ponedeljek je bil pogreb — seveda v Borovnici. Trupel ubogih ponesrečenih premikačev se ne prevaža v domovino, da bi se jih tam pokopalo s pompom kakor kakšnega bogatina, ki ni morda nikdar koristil človeštvu. Za ubogo vdovo je bila edina žalostna tolažba, da spravi nesrečnega moža do groba. Da bi se v ta namen peljala v Borovnico, je prosila za prosto vožnjo. Vsakdo bi mislil, da se o taki prošnji sploh ne debatira, ampak da se jo izpolni tako nežno in obzirno, kolikor le mogoče. Saj je nesreča zadela moža v službi železnice. Toda, kar je neverjetno, je v Ljubljani vendar mogoče. Ubogi vdovi so odrekli prosti listek in ona, vdova ponesrečenega južnega železničarja, si je morala na južni železnici kupiti navadno karto, da je mogla biti pri pogrebu svojega moža! Premikač, ki je za redni promet na železnici prav tako potreben, kakor visji nadzornik, je tem mogotcem samo številka. Če ga zadene smrtna nesreča, se izbriše številko, pa je — amen!

Javni škandal na ljubljanskem južnem kolodvoru, da je od postnega vlaka, ki pride ob 1/4.1. ponoči z Dunaja, pa do brzovlaka, ki pride ob 1/4.4. zjutraj, zaprt, smo že večkrat ožigosali. Ali pisati pri nas o takih rečeh, je kakor metati bob ob steno. Piši — nihče se ne zmeni za to. In zopet se približuje zima, noči so že hladne, in zopet vidi človek tiste prizore, ob katerih ne ve, ali bi zbesnel, ali bi se zjokal. Pred kolodvorom, na stopnicah, po tleh posedajo in leže potniki, pogostoma med njimi žene, otroci, dojenčki. Burja piha, dežuje, sneg naletava — oni čakajo tam in prezebajo in kdo vé, koliko otrok je že vjelo tankaj kal nevarne bolezni. Škandal je očiten, ali nihče se ne zmeni zanj. Pojdite v druga mesta — potniki, ki nimajo takoj zveze, najdejo prostora v čakalnicah. Vsaj ena je odprta, razsvetljena in zakurjena. Vso noč lahko čakajo tam. Kaj naj stori človek, ki pride iz Trsta o polnoči v Ljubljano, pa mora dalje v Kranj, v Kamnik, v Novo Mesto? Luci mu upihnejo, kolodvorska vrata mu zaprejo pred nosom, če nima denarja za hotel, naj leže v blato pred postajo, pa naj zmrzuje in naj se prehladi. Voznega reda ni sam sestavil tako nerodno, ampak trpeti mora sam. Ali je to nečloveštvo res potrebno? Ali tudi magistrat ne čuti dolžnosti, posredovati, da se odpravi ta škandal iz Ljubljane? Če res pisanje ne pomaga, bo pa treba poskrbeti, da se bo drugje govorilo o tej stvari.

Ljubljanske sodruge opozarjamo na 20. veliko vinsko trgatvo, ki bode v nedeljo, dne 29. septembra t. l. v steklenem salonu kazinske restavracije, Podrobnosti na drugem mestu.

Slavnoznana pivovarna bratov Kosler je imela prej vedno po dva mizarja za svoja dela. Sedaj pa že dlje časa nima nobenega. Mizarski pomočniki se namreč ne marajo polotiti dela v tem vabljenem podjetju, enostavno zato ne, ker niso tako neumni, da bi šli delat za mezdno, ki je ob sedanjih draginjskih razmerah naravnost smešna. Minili so časi, ko so mizarji v Ljubljani delali za 2 K 40 v na dan. Do nedavna je bil gospod Kosler še čvrsto prepričan, da taka »sijajna« plača popolnoma zadostuje izučnemu mizarju. Pred kratkim je pa velikodušno ponujal nekemu pomočniku 2 kroni 80 vinarjev in tri litre piva na dan. Toda ljubljanski mizarji ne verjamejo, da se lahko živi s pivom in ker ima vsak mizarjski pomočnik v Ljubljani že leto po izučanju 2 K 80 v na dan, se je dotični starejši mizar uljudno zahvalil za tako mično ponudbo. Mizarji so pa tudi toliko dorasli, da si ne dajo od Koslerja ukazovati, pri katerem društvu smejo biti za člana, pri katerem pa ne. Sicer bi pa gospod Kosler lahko sam enkrat poskusil, kako se živi z 2 K 80 v na dan; potem menda ne bi ponujal kvalificiranim delavcem take naravnost oderuške plače. Ali pa naj sam vzame žago in oblič v roko, pa naj izdeluje sam svoja mizarjska dela; tako si lahko prihrani 2 K 80 v in tri litre piva na dan. Kako mu bo dišalo to delo, je seveda drugo vprašanje.

Medicinski primarijat.* Kakor znano, je razpisal dež. odbor mesto primarija na medicinskem oddelku dež. bolnice v Ljubljani. Narok je sedaj dotekel, in deželni odbor se ima v kratkem odločiti, koga izmed proslincev naj imenuje na izpraznjeno mesto. Čuti je, da so gospodje v deželnem dvorcu needini, komu je podeliti službo, za katero bi morala biti odločilna vseskozi izključno samo kvalifikacija proslilca. Te prepotrebne kvalifikacije pa nobeden kompetentov, ki imajo upanje do nameščenja, nima. Najmanj, kar je zahtevati od prihodnjega primarija medicinskega oddelka, je zadostna specialistična in sicer klinična izobrazba v izbrani stroki. Kdor količkaj pozna razmere drugod, vé, da se sme po vsi pravici terjati od primarija medicinskega oddelka temeljite, saj štiriletne klinične izobrazbe. In to je minimum dopustnega. A tudi te malekosti nobeden kompetentov ne izkazuje, niti dveletne strokovno-klinične izobrazbe nima nobeden; eden ima omejeno svojo »strokovno« izobrazbo na tuberkulozo, drugi zopet na vse mogoče neinternistične specialitete; tretji se je od nekdanj pečal izključno samo s kirurgijo. Ako se glede zadnjega kompetenta želi kaj ukreniti, nimamo ničesar proti temu; naj se mu da primeren naslov in primerna plača — pa je stvar urejena. Nikakor in pod nobenim pogojem pa ne gre, da bi se poverilo vodstvo medicinskega oddelka kirurgu, ki vrhutega nima druge specialistične izobrazbe, kakor ono, ki si jo je v ljubljanski bolnici pridobil. — Pridejo pa pri oddaji tega mesta še drugi momenti v poštev. Sedanji medicinski oddelek je skrajno zanemarjen, povsem nemodern in nima najpriprostejših znanstvenih pripomočkov. Kdor ga prevzame, imel bo hude boje, če bo hotel ta doslej »najcenejši« oddelek količkaj spraviti v višino. Nadalje je s primarijatom zvezano tudi blazniško vprašanje, in na noben način ne gre, da bi ljubljansko opazovalnico, blaznico in hiralnico vodil še nadalje primarij, kateremu se o teh strokah niti ne sanja. Tudi rabijo imenovani zavodi temeljite preureditve, kajti n. pr. najvažnejši opazovalni oddelek ljubljanske bolnice je čisto navaden škandal! Pride pa še ena stvar odločilne važnosti v pomislek! Primarij medicinskega oddelka ima biti tudi diagnostični vzgojitelj naše domače zdravniške generacije, in to ne za dobo par mesecev ali let, ampak kar celih desetletij. Kako naj pa izšola primarij novodoslega zdravnika, če njegova lastna plitva izobrazba samanasebi ne zadostuje, in to že sedaj ne, kaj žele po preteku dvajsetih let, v katerih konečno vsakdo že vedno več ali manj zastara? — Na imenovanju tega primarija ima cela kránjska dežela in njeni bolniki svoj jako utemeljen interes, in vsak naših ljudi ima pravico zahtevati, da se odda to mesto samo po resnem, stvarnem prevdanku res sposobnemu zdravniku in ne niti zlahki št. I. ali zlahki št. II. ali tej ali oni dinastiji na ljubo. A tudi ne, če se iz teh in onih razlogov odloči kaka liberalno-nemška klika ali tudi mogočna stranka kateregakoli kompetenta je spraviti na krmilo. Saj v stvareh humanitete in znanosti naj bi prišla prava vrednost in pravica do veljave! Za to pravimo: brez primerne kvalifikacije nobenega primarijata! Deželni odbor — to je naš predlog — podéli začasno komurkoli že to mesto, a razpiši takoj primeren stipendij in pošlji kakega nadarjenega slovenskega zdravnika, ki se zanima za internistiko, proučevati na klinike za daljšo vrsto let. Druge rešitve tega vprašanja za sedaj ne vidimo. Naša javna in v dobršnih odstotkih tudi zdravniška mesta, so itak že dovolj zasedena z močmi druge in tretje vrste, da se sme pač zahtevati saj za medicinski oddelek moža, ki ne bo že od vsega začetka polovičari ali še manj, in ki bo v resnici na svojem mestu. (Po sklepu lista zadnjič se je zvedelo, da je dež. odbor že imenoval na to mesto g. dr. Jenka.)

Dvoje žrtev je zahtevala lahkoumna navada, prekoračiti železniško progo, tudi če je zaprta, ako

* Ta notica, ki je bila napisana že za zadnjo številko, je morala vsled pomanjkanja prostora izostati.

se je le odpeljal vlak. Pogostoma se zgodi, da sledi enemu vlaku kmalu v nasprotni smeri drugi vlak. Na to niso mislili ponoči od sobote na nedeljo Anton Mula vec iz Sempasa, betoner Fran Pleterssek iz celjske okolice in še nekdo tretji, ki se zanj še ne ve! Na železniškem prelazu iz Glinc v Novo vas so bile prečnice spuščene in omenjena trojica, ki je hotela čez progo, je počakala, da se je odpeljal tovorni vlak mimo. Potem so pa mislili, da je proga prosta, pa so hoteli čez. Ta hip je prišel od Trsta brzovlak. Strojvodja in kurjač sta pač opazila tri osebe na progi in sta hitro ustavila vlak. Opazila pa nista ničesar ter sta peljala dalje v postajo, kjer sta naznanila stvar. Tu se je pokazalo, da je stroj ves oškropjen s krvjo in med kolesi so našli kose mesa. Ko je prišla komisija na mesto dogodka, je našla grozno razmrvarjeno truplo, tako da ni bilo iz raztrganih kosov ničesar izpoznati. Zjutraj so pa našli še v jarku poleg proge mrliča, ki ga je bila lokomotiva odbila in ubila. Žalostni dogodek uči, da se nikdar ne sme prekoračiti tračnic, dokler niso prečnice odprte. Uči pa tudi, da bi morale žel. uprave povsod skrbeti za take zapiralne naprave, pod katerimi se ne more zlezti.

Socialni pregled.

Železničarsko gibanje. Akcijski odbor združenih železničarskih organizacij na Dunaju se je sestavil permanentno. To jo najjasnejše znamenje, kako resna je postala situacija. Z vso hitrostjo se približuje čas, ko se definitivno odloči, ali pride na avstrijskih privatnih železnica do boja ali ne.

Deputacije akcijskega odbora so bile že pri vseh ravnateljstvih privatnih železnic, predložile so že vsem spomenice, pojasnile so zahteve železničarjev, opozorile so na resni položaj. Tudi železniško ministrstvo je obveščeno in nima izgovora, da bi se bilo ravnalo zahrbtno. In sedaj je vprašanje, ali bodo podjetja storila svojo dolžnost ali ne. Ze prihodnji duevi morajo dati odgovor, kajti v najkrajšem času poteče termin, do katerega so železničarji se pripravljene čakali.

V nedeljo je v Mariboru zborovala konferenca južnih železničarjev z ogromno udeležbo. Ni je postajalo, ki ne bi bila poslala svojih zastopnikov. Na popoldnevem zborovanju je bilo več kakor 400 delegatov. Razpoloženje je bilo nad vse resno. Člani akcijskega odbora so obsirno poročali o vseh dosedanjih korakih. Debata je bila zelo živahna in je pokazala, da so železničarji na celi progi pripravljene za eventualni boj. Največje razburjenje je povzročilo poročilo, da generalno ravnateljstvo uradnicam in delavcem sploh ni hotelo dati ničesar. Konferenca je sklenila, da se sploh odkloni vsa pogajanja, ako ne stopi generalno ravnateljstvo v dotiko z uradnicami in z delavci, sicer pa da se čaka na definitivni odgovor le še do konca tega meseca. Tedaj pa ima akcijski odbor takoj ukreniti vse, kar je potrebno.

V tem resnem času bi sovražniki železničarjev radi kalili vodo, da bi potem lahko ribarili. Tako hodijo sedaj krščansko-socijalno-nemško-česko-nacionalne deputacije k ministrstvu in k drugim instancam »posredovat«. Kaj bi imeli železničarji pričakovati od tega posredovanja, si lahko mislimo, da je v deputaciji tudi sedanji krščansko-socialni poslanec, bivši železniški minister in zagriženi sovražnik železničarjev, Wittek. Tudi shode sklicujejo, ne da bi povedali, kdo jih prireja, pa mislijo, da zvbijajo tako železničarje, ki naj bi mislili, da sklicuje organizacija shod, k sebi.

Svoje razdvajalno delo izvršujejo sploh z vsemi sredstvi. V nedeljo je bil n. pr. neki nemško-nacionalni junak v Trstu, da bi tam ustanovil nemško-nacionalno organizacijo železničarjev. To so ponekod tudi sadovi slovenske »narodne« organizacije. Slepi šovinizem na eni strani je vedno porajal tudi šovinizem na drugi strani. Ogromna večina železničarjev je pač tako zavedna, da ne pojde tem sovražnikom vsega delavstva na limanice.

Za železničarje velja sedaj geslo: Zelezen mir in disciplina, do časa odločitve. Ako pa se razglasi boj, tedaj brezpogojna solidarnost in zaupanje v svojo organizacijo, to se pravi, zaupanje v svojo moč. Se je mogoče, da pridejo podjetništva pravčasno k pameti; če pa ne, tedaj so sama odgovorna za boj in za vse posledice. Zavedni železničarji poznajo sedaj svojo moč in se ne boje boja.

Umetnost in književnost.

«**Socializem**» poljudno pisana brošurica, ki je pred kratkim izšla, je popolnoma razprodana. Moralo se je napraviti II. izdanje in se je tiskalo 2000 izvodih. Cena je 20 vin. — Sodrugom priporočamo to brošurico. Dobiva se v upravnistva «Naprejš!» v Idriji in v našem upravnistvu.

Oglejte si stvar kakor hočete:

ne da se prerekati, da so se Fayeve prave Sodener mineralne pastile obnesle že več nego skozi 20 let pri kakršnikoli prehladih v vratu in v sopilnih organih in da jih je rabilo že milijone ljudi proli najhujšim nahodom ali pa da se ubranijo nahoda vedno s prav imenitnim uspehom ter je še vedno rabijo. Fayeve prave Sodener ne smejo manjkati v nobenem gospodinjstvu, da so vedno pri rokah. Dobivajo se povsod škaflija K 125. Ker se dobivajo ponaredbe, jih zavrnite in zahtevajte vedno «Fayeve prave Sodener». Glavno zastopstvo za Avstro-Ogersko: (3)

W. Th. Guntzert, Dunaj XII, Belghoferstrasse 6.

Več mizarjskih pomočnikov

dobi trajao delo pri 3-3
g. Ferdo Primožiča, Ljubljana, Kilsjerjeve ulice 5.

20. velika

vinska trgategv

bo
v nedeljo, dne 29. septembra
v steklenem salonu
kazinske restavracije.

Začetek ob 8. uri zvečer.

Sodehuje oddelek vojaške godbe c. kr. pešpolka št. 27.

Prihod župana, viničaric in viničarjev ob 9. uri potem

trgategv in ples.

Vstopnice v predprodaji 60 v,
pri blagajni 80 v.

Vstopnice v predprodaji se dobivajo v trafikih g. Šesarka v Selenburgovih ulicah in v glavni tobačni zalogi g. Gruberja na Mestnem trgu.

Veselični odbor
organ. delavstva.

Okrajna organizacija v Mirnu pri Gorici

priredi
v nedeljo, 29. septembra v prostorih g. Iv. Beltrama

Veselico s plesom.

Začetek ob 4. uri popoldne.
Pri veselici in plesu svira slavna godba iz Gorice.
K obilni udeležbi vabi najuljudnejše

ODBOR.

POZORI POZORI Za K 2.50

dobi vsak krasno remontoir pežno uro, «Gloria»-srebro, sistem Roskopf patent, anker kolesje, 30 ur idoča za kar se 2 leti jamči, z lepo pozlačeno, Pancer verižico, samo za K 2.50 3 komadi z verizicami K 7.— Razpošilja po povzetju tovar. zaloga švicarskih ur 24-16

S. Urbach, Krakov št. 69.

Milostiva gospa,

ali veste, zakaj morate pri nakupovanju sladne kave izrečno podarjati imo »Kathreiner«?

Ker se vam sicer utegne primeriti, da doblite manj vreden posnemek brez vsehrvili, s katerimi se odlikuje Kathreinerjeva kava.

Zakaj le
Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

ima spričo posebnega načina svojega priljavjanja vonj in okus zrnate kave.

Zapomnite si torej natanko, milostiva gospa, da dobivate pristno Kathreinerjevo kavo zgolj v zaprtih izvornih zavojih z napisom: »Kathreinerjeva Kneippova sladna kava« in s sliko župnika Kneippa kot varstveno znamenje.

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laški trg

Telefon št. 163.

v Ljubljani

Telefon št. 163.

izborna pivo v sodeih in steklenicah.

Telefon št. 187.

ZALOGA V SPODNJI ŠIŠKI.

Telefon št. 187.

26-15

Listek.

Mana Kirchsteiger:

Pod zpednim pečatom.

Z avtorjevim dovoljenjem poslevenil E. Kristan.

Dalje.

„Potolaži se zaradi svojih ranj. nih rok; glej, meni so jih predri žebli. Naj te le moji slepi namestniki zaničujejo in preganjajo, — le pridi k meni, pri meni ni spovednega pečata. Ne obupaj; saj me časti še dosti ljudi, ki ne nosijo škrlate, ki pa spoštujejo mojo škrlatno izveličarsko kri. Pismo imaš pri sebi. Oddaj ga. Moj blagoslov te spremlja na poti.“

Hercog je stal. Moliti itak ne bi bil več mogel, kajti glasoviti zvonovi so zapeli in jasni, ljubeznivi glasovi so priplavali skozi okrogla okna v cerkev, tako da je morala splavati z njimi bol in pobožnost. Že je hotel župnik oditi, ko se je ustavil njegov pogled nad nagrobnim spomenikom nadškofa grofa Firmiana zraven tabernakla. Bil je dragocenejši in umetnejši od enostavnega stanovanja božjega. Cerkev je bila že davno vajena, metati ljudi vun. Smatrati se je moral celo srečnega, če se je spomnil na sto in sto podložnikov onega škofa, ki jih je vse pometal v ječo ali pa pogнал iz dežele, ker so bolj verovali v Boga, nego v njegovega modrokrvnega namestnika v kneževski prestolnici. Zato pa je bilo zapisano na mramornatem spomeniku, da je bil celosus defensor fidei. Goreč branitelj vere. Ali katere vere? Mar one, ki jo je Jezus učil? Te vere se ne razširja z verigami in grmadami.

Kako veselo so peli zvonovi! Tisti zvonovi, ki so peli svoje vesele pesmi že na zemlji slavo dobitni cerkvi med rožljanjem verig in med psalmi ujetih protestantov; tisti so peli med ihtenjem in jokom mater, katerim se je vzelo otročiče od prs, da bi se jih izpreobrnilo na kneževsko vero, v tem ko se je pregnalo neverne starše iz domovine in domačije.

In kako je gledal grof s svojega spomenika na mimočdoča krdela tujih ljudi iz vseh dežel! Morda je med njimi marsikateri potomec onih pregnanih protestantov in knez se še obrniti ne more v svoji srebrni krsti. Ali dobro lastnost so imeli vendar oni deželni in cerkveni knezi; spričo Boga niso bili ponosni. Milostno so dovolili, da je odrešil tudi nje s svojo rdečo krvjo, čeprav bi se bilo podalo odrešenje z modro krvjo bolje stanovski časti grofov in knezov. Tembolj je bil lahko Bog ponosen na svoje namestnike iz najstarejših plemiških rodov. Seveda, če bi bili morali biti tako siromašni kakor sveti apostelji, bi bili zavrnili lepe naslove brez sredstev.

Ali župnik ni imel več časa za take brezbožne misli, ki jih je zbudilo veselo petje zvonov. Oddati je moral svoje pismo.

Precej plah je natihoma potrkal na umetniška vrata stare patricijske hiše. Srce mu je bilo glasneje, nego tresoči prsti. Saj je bilo protestantovsko stanovanje, kamor je imel vstopiti katoliški duhovnik s prošilnim pismom.

In kako brez misli na čas je prišel! Tudi v tej hiši je bil čas za kosilo, kakor pri kardinalu. Razložek je bil le v tem, da so postavili tukaj še en krožnik na mizo.

XXX.

Dva dni pozneje srečamo župnika v vasi, prav v osrčju k nebu štrlečih planin. Njegov škof ga je sicer odstavil in mu je celo slekel duhovniško obleko, vendar mu bo vsč, da ga imenujemo župnika.

Toda — gospod župnik, kako morete biti tako ponosen? Sprejeti niste hoteli miloščine, ki vam jo je prava ljubezen do bližnjega ponudila, z iskrenim srcem? Z delom si hočete zaslužiti vsakdanji kruh? Kaj pa znate delati? Ali hočete pisati s krvavimi prsti? Da mora biti? ... Kaj pa bolečine? Mnogo ste že trpeli in rana v srcu peče bolj? ... Verjamemo.

S pismom, ki ga je prinesel s seboj, je župnik namreč dobil dela. Ali v Solnogradu ni mogel živeti s tem. Tam bi s svojim zaslužkom komaj plačal stanovanje; več, nego je zaslužil, pa ni hotel sprejeti.

Zato je odšel, tja v vas, kjer so ga planine zopet tako prijazno pozdravljale, kakor v Gospojni. Mala izba v leseni hiši je njegovo stanovanje, preživlja se s kmečko hrano, studenec pred hišo mu je pa gostilna. Vsak četrtek mu sel odpelje na vozu z veliko plahto zgotovljeno delo v Solnograd, od tam mu pa prinese njegovo plačo.

Tako živi, pač ne srečen, ali vendar zadovoljen. Če rane ne zacelijo, se jih človek vendar privadi ...

Živel je v strogo katoliški občini. Nekdaj so tukaj prebivali protestantovski kmetje. Ali pregnali so jih; samo otroke so pridržali tukaj in od teh otrok protestantovskih staršev izhaja sedanji katoliški rod.

Župnik — ne goreči župnik v vasi — temveč župnik Hercog, je bil najslabši kristjan v občini. Ob nedeljah ni hodil v cerkev. Ljuba mu je bila priprosta vaška cerkva, ali bilo mu je nemogoče, stopiti vanjo, ko je stal drug duhovnik pred oltarjem ali pa na prižnici — tam, kjer bi bil najrajši sam. Tudi ga ni še nihče videl, da bi šel k izpovedi. On, ki je tolikrat pretrpel, ker je visoko spoštoval spovedni pečat, ni mogel stopiti sam kot grešnik v spovednico, v kateri ni več smel sedeti kot tolažec dober pastir.

Zato je pa sedel vsak večer, ko je že vsa vas počivala v sladkem spanju, gori na griču in njegova pobožnost je plavala iz višave dol k tih cerkvi s slabo razsvetljenimi okni in po onih nitkah se je vračal tudi božji mir v njegovo srce.

Gorski velikani so se mu pridruževali v slavi neskončnega Boga, ki je tukaj sezidal krasnejšo palačo, nego ubogi planinski kmetje v cerkvi.

Razven hribov pa je našel tukaj še druge ljube prijatelje: otroke in reveže. Tudi brez duhovniške obleke je bil zanje kmalu pravi duhovnik.

KAVARNA
„Unione“
preje „Tedesco“ v Trstu
se priporoča cenjenim sodrugom najtopleje. Na razpolago so vsi važni in slovenski, italijanski in nemški listi. Vse pijače poceni. Napitnina je izključena.

V življenju nikdar več 600 komadov samo gl. 1-65.
1 kraso pozlačena preciz. ura z veržico s 3 letnim jamstvom, 1 moderna svilena kravata za gospode, 2 fina žepna roba, 1 prstan za gospode z imit. biserom, 1 elegantna broša (novost), 1 par gumbov z imit. brijanti, 1 žepno zrcalo, 1 denarnica, 1 par manšetnih gumbov, 3 naprsni gumbi, vse double zlato s patentirano zapono, 1 album 10 najlepših slik sveta, 3 šaljivi predmeti, velika veselost za stare in mlade, 1 nikelnasti tintnik, 20 važnih dopisovalnih predmetov in še 500 raznih predmetov za dom neobhodno potrebaih. Vse skupaj z uro, ki je sama vredna tega denarja, velja samo **gl. 1-95**. Pošilja proti povzetju, ali če se denar naprej pošlje 3-1
Dun. cen. razpošiljalnica, P. Lust, Krakov 463.
Kar ne ugaja, se zamenja.

Vsaka ponaredba in ponatis je kaznjivo.

Edino pravi

Thierryev balzam

le z zeleno znamko nune. — 12 malih ali 6 dvojnih steklenic ali pa 1 velika specialna steklenica s patentnim zaklepom 5 K. 52-82

Thierryev centifolijino mazilo

proti vsem, še tako starim ranam, vnetjem, poskodbam i. t. d., 2 lončka K 3-60. Razpošilja se le proti povzetju ali za naprej poslani denar.

Ti dve domači zdravili sta povsod znani in še od nekdanj sloveči.

Naročila se naj naslovljajo na:

Lekarnar A. Thierry v Pregradi pri Rogški Slatini.

Zaloga večinoma po lekarnah. Knjižice s tisoči zahvalnih pisem zastoj in franko.

Prva domača slovenska pivovarna G. Auerjevih dedičev

v Ljubljani, Wolfove ulice št. 12

pod novim strokovnim vodstvom priporoča slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje novo varjeno, priznano izborna pivo v sodeih in steklenicah.

Ustanovljeno leta 1855. Stevilka telefona 210.

Sodrugji, zahtevajte povsod „Rdeči Prapor“!